

MARIA OLSZEWSKA (1929 – 2017)

W dniu 21 września 2017 roku zmarła emerytowana, długoletnia (1953–1989) pracownica Biblioteki Kórnickiej, mgr Maria Olszewska z domu Gdowska.

Urodzeniem, rodzinie, nauką i początkowym okresem pracy związana była z Krakowem. Studia historyczne (1948–1952) na Uniwersytecie Jagiellońskim zakończyła w październiku 1952 roku pracą magisterską napisaną pod kierunkiem prof. Jana Dąbrowskiego – „Ludność Krakowa w drugiej połowie XVI wieku na podstawie metryk kościelnych”. Już w czasie studiów podejmowała badania związane z Kra-

kowem i Małopolską w XVI i XVII wieku, m.in. pod kierunkiem dr Janiny Bieniarzówny zajmowała się problematyką wsi małopolskiej w drugiej połowie XVII wieku. Współpracowała także z Towarzystwem Miłośników Historii i Zabytków Krakowa, dla którego wykonywała prace archiwalne nad demografią tego miasta w XVI i XVII wieku.

W 1953 roku przeniosła się do Wielkopolski i z dniem 1 listopada 1953 roku została zatrudniona w Bibliotece Kórnickiej jako pomocniczy pracownik nauki. Od razu włączyła się w prowadzone tu prace, m.in. nad bibliografią starych druków wielkopolskich. Jednakże od początku głównym obszarem jej zainteresowań stały się rękopisy i właśnie do tego działu została przyjeta. Rękopisy, rękopiśmienne inwentarze były podstawą Jej artykułu (opublikowanego w 1959 roku w zeszycie 7 „Pamiętnika Biblioteki Kórnickiej”) pt. *Dwa inwentarze klucza kórnickiego z połowy XVIII wieku*. Materiału do ich edycji dostarczyły oblaty przepisane w 1654 roku w Poznaniu i przechowywane w tamtejszym archiwum. Efektem dziesięciolecia pracy w Bibliotece było wydanie, wspólnie z kierowniczką działu – Jadwigą Łuczakową, zeszycu II *Inwentarza*

rękopisów *Biblioteki Kórnickiej, sygn. 1613–2700* (Poznań 1963). W 1968 roku Maria Olszewska opublikowała w zeszycie 9–10 „Pamiętnika Biblioteki Kórnickiej” nekrolog swojej kórnickiej mistrzyni.

Przechodziła kolejne stopnie w pracy bibliotekarskiej, od pomocniczego pracownika nauki, asystenta, starszego asystenta, starszego bibliotekarza, kustosza, a po zdaniu w 1962 roku egzaminu dla bibliotekarzy dyplomowanych – adiunkta bibliotecznego, potem kustosza dyplomowanego, aż po starszego kustosza dyplomowanego.

Poślubiła prawnika Henryka Olszewskiego; z małżeństwa tego urodziła się córka Ewa (prawniczka). Zamieszkała wraz z mężem w Poznaniu i w marcu 1961 roku rozpoczęła pracę w pałacu Działyńskich, gdzie kierowała tamtejszą czytelnią i informatorium, pełniąc jednocześnie funkcję kierownika poznańskiego oddziału Biblioteki Kórnickiej. Uczestniczyła nadal w opracowaniach rękopisów nowożytnych, równocześnie bardzo angażując się w nowe obowiązki, zwłaszcza w zakresie dbałości o czytelnię (i jej bibliotekę podręczną) oraz czytelników.

Kilka lat później, w 1968 roku, opublikowała wraz z mężem *Bibliografię zawartości „Czasopisma Prawno-Historycznego” za lata 1948-1967* (w „Czasopiśmie Prawno-Historycznym” 1968, t. 20, nr 2).

W pałacu Działyńskich pracowała do przejścia na emeryturę w 1989 roku.

Jej praca i zasługi były doceniane. W 1974 roku otrzymała Złoty Krzyż Zasługi, w 1978 roku Honorową Odznakę za Zasługi dla Rozwoju Województwa Poznańskiego, a w 1984 roku – Krzyż Kawalerski Orderu Odrodzenia Polski.

Wysoka kultura osobista, życzliwość wobec innych i miłe odnoszenie się do ludzi sprawiały, że Maria Olszewska miała dobry kontakt nie tylko z kolegami, ale także z czytelnikami i interesantami, cieszyła się uznaniem i szacunkiem, była powszechnie lubiana.

Paulina Buchwald-Pelcowa